P. 175 - 193. Standards for simulation in anaesthesia: Creating confidence in the tools / D. Cumin, J.M. Weller, K. Henderson, A.F. Merry // Brithish Jurnal of Anesthesia. - 2010. - Vol. 105 (1). - P. 45 - 51.

Козловский Ю.К.

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ИНТЕНСИВНОЙ ТЕРАПИИ

Резюме. *Проводить обучение в условиях клиники нелегко. Пациент должен быть уверен что он защищен и лицо, которое учится не допустит ошибки. Был проведен анализ литературных данных по практическому обучению анестезиологии и интенсивной терапии. Профессиональных ограничений практически не существует во время учебы на новейших симуляторах. Результативность и успех симуляционных занятий зависит от соответствующей подготовки, детальной отработки сценария, точного определения целей обучения и роль для каждого участника. Обучение на симуляторах помогает при стрессовых, критических ситуациях, когда помимо теоретических и практических знаний нужна быстрая, верная оценка ситуации и принятие правильных решений.*

Ключевые слова: *профессиональное обучение, симуляция, умения.*

Kozlovskyi Y.K.

MODERN METHODS OF TEACHING INTENSIVE CARE

Summary. *It is difficult to teach under the conditions of a clinic. A patient should be sure that he/she is protected and a person who studies will not make a mistake. There are practically no professional limitations while studying with the newest simulators. The effectiveness and success of simulation classes depends on appropriate training, detailed practicing of the scenario, accurate determination of the training objective and role for each participant. Some training elements, previously recorded simulation episodes, can be observed on the Introduction of the interactive simulation training for students, interns and learners of the postgraduate faculty will considerably improve the quality of knowledge and skills.*

Key words: *professional training, simulation, skills.*

Стаття надійшла до редакції 29.05. 2014 р.

Козловський Юрій Казимирович - к. мед. н., асистент курсу анестезіології та інтенсивної терапії Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 096 466-85-90

© Саволюк С.І.

УДК: 614.23: 617

Саволюк С.І.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова, кафедра хірургії № 2 (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

ПРИНЦИПИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО НАВЧАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

Резюме. *Здійснюється аналіз існуючих в сучасних умовах методологічних та технічних можливостей для якісної трансформації традиційних навчальних засобів інформаційно-комунікаційними методами в прогресивні освітні технології, що дозволять підвищити ефективність та результативність медичної освіти згідно вимог та запитів сучасності та суспільства.*

Ключові слова: *навчальні методи, технології комунікації, інформаційний простір.*

Вступ

На теперішній час надзвичайно важливим є вміння викладача медичного ВНЗ раціонально поєднувати класичні традиції навчання з сучасними освітніми технологіями, включаючи Болонську систему, Інтернет-технології, контролюючі та тренінгові електронні програми, започатковуючи багатовекторність педагогічної основи [Морозова, 2010]. Актуальним є об'єднання різних методів та стилів навчання залежно від підготовки інтерна та компетентності викладача, що істотно змінює його роль, який стає консультантом з постійним підвищенням власної творчої активності і кваліфікації стосовно впровадження нововведень та інновацій [Афанасьєв, Ромашова, 2010].

Зростаюче усвідомлення потреби нового бачення застосування інформаційно-комунікаційних технологій для навчання вимагає врахування сучасних вимог та майбутніх тенденцій щодо практичних навичок і вмінь, професійної компетентності фахівців [Козловський, 2011]. Традиційні методи навчання (лекційний курс, семінарські заняття з розбором теми, проведення практичних занять з розбором тематичних хворих та їх історій хвороб, клінічний обхід та планові огляди хворих в профільних відділеннях, ургентне чергування, робота в перев'язочній - чистій, гнійній, робота в кабінетах функціональної діагностики, розбір лікарських призначень та маніпуляцій, присутність на операції та коментування її етапів, асистенція, самостійне виконання окремих етапів та втручань, перегляд та розбір архіву фотоматеріалів та відеофільмів, рентгенограм, тощо) повинні активно поєднуватися з використанням сучасних технологій: мультимедійних систем навчання, комп'ютерних програм, дистанційного навчання, використання електронних підручників [Матвієнко, 2010].

Мета - оцінка існуючих можливостей щодо організації, планування, контролю та зростання ефективності самостійної роботи на додипломному та післядиплом-

ному рівні в сучасних умовах формування інноваційного освітньо-інформаційного навчального простору.

Матеріали та методи

Розвиток інформаційних технологій дозволяє розробляти моделі віртуальних середовищ для підготовки спеціалістів шляхом побудови структурованої навчальної мережі для забезпечення підтримки, інтеграції та зростання ефективності навчальних процесів, студентської та викладацької наукової діяльності та презентацію досягнень в зовнішніх мережах.

Створення освітнього порталу та впровадження електронного контенту формує умови для розвитку інноваційного освітнього середовища з використанням спеціалізованого комплексу програмно-апаратних засобів і впровадження в практику дистанційної форми навчання. І в цьому контексті домінуючого значення набувають електронні засоби навчання, впровадження яких починається з роботи на комп'ютерах в аудиторії і закінчується розгалуженою системою дистанційного навчання.

Кожен фахівець для реалізації певного поставленого перед ним завдання, змодельованої ситуації, програми чи практичного тренінгу повинен мати такий простір для навчання, в якому доступний весь необхідний для роботи матеріал у будь-який момент часу (on-line режим), що можливо в віртуальному інформаційному просторі та середовищі (Surginet). Це дозволяє користувачу (студенту, інтерну, курсанту, магістранту, аспіранту, клінічному ординатору, викладачу) постійно рухатись цілеспрямовано вперед по розділам навчальної програми, не втрачаючи набутих раніше знань, навиків та вмінь, не зосереджуючись виключно на відтворенні засвоєного матеріалу, реалізуючи принцип індивідуалізації, що передбачає можливість персональної роботи на основі вихідного рівня здібностей, набутих вмінь та навичок.

Результати. Обговорення

Університетська база знань формується на основі сукупних знань викладацького складу з презентацією в вигляді електронних носіїв - підручники, монографії, дистанційні курси очного та заочного навчання, методичного забезпечення лекцій, семінарів, практичних та лабораторних занять, позааудиторної самостійної підготовки, електронної бази програмної та додаткової літератури, рефератів, збірників матеріалів науково-практичних конференцій з коментаріями та їх дискусійним обговоренням, протоколів та стандартів за спеціальністю, постійно оновлюючими базами тестових завдань для ліцензійного та практично-орієнтованого іспитів, які й створять інформаційну складову мережі поряд із потужним бібліотечним ресурсним фондом, що включає електронний репозитарій наукових праць співробітників та науковців інших закладів, бібліотеку наукової літератури, електронний каталог видань та інтернет-посилань.

Простий та зручний, швидкий і захищений доступ користувачів після реєстрації в мережі для постійного контролю статистики відвідування, стіна відгуків та пропозицій для системного оновлення баз даних та налаштування інтерфейсів користувачів, віддалефний доступ до ресурсів без прив'язки робочого місця, командне продовження раніше розпочатої та збереженої роботи на власному захищеному акаунті - головні переваги ресурсної бази та принципів інтенсифікації навчання, коли є різні варіанти презентації матеріалу на основі інтерактивних методів.

Для викладацького складу - проекція системи персональних кабінетів для підготовки лекційних курсів, практичних та лабораторних занять, семінарів, підсумкових заліків, списків основної та допоміжної програмної літератури з гіперпосиланням та переліком тем для самопідготовки та написання рефератів, власної електронної бази першоджерел, відеоматеріалів, збірників матеріалів наукових конференцій із власними коментарями та зауваженнями, самопублікації власних наукових матеріалів в електронному репозитарії, користування засобами обліку знань (модулі, відомості, журнали побіжних оцінок та перездачі), ведення викладацької документації (планування роботи, контроль її виконання), створення віртуальної дошки пошани, поєднуючи навчальний процес з дослідницьким.

Для студентів - це реалізація принципу диференціації, оскільки є можливість вибору необхідних варіантів навчальних завдань в залежності від складності, кількості, послідовності відповідно до вихідного рівня знань та вмінь: проекція індивідуальної навчальної картки для контролю за навчанням та успішністю, компонування методичних та навчальних матеріалів, баз тестів по дисципліні та іспиту, об'єднання в віртуальні групи в межах роботи студентських наукових товариств, впливаючи на його ефективну роботу, дискутуючи програми їх роботи та розробляти власні наукові проекти. Можливості створення віртуальних команд для виконання поставлених функціональних задач, віртуальні наукові дискусійні групи, форуми, інтернет-конференції в режимах реального часу, що створить передумови до активізації сумісної дослідницької діяльності викладачі та студентів і побіжним контролем за її виконанням. Зменшення часових термінів навчальної підготовки та зростанню показників її успішності, враховуючи попередню систематизацію матеріалу, вже знайдені джерела основної та допоміжної літератури, викладені відеоматеріали із зауваженнями та коментаріями профільних фахівців.

З метою створення умов для підвищення якості навчально-методичної та науково-педагогічної діяльності та подальшого професійного зростання співробітників і всіх категорій осіб, що навчаються, має бути забезпечений вільний доступ до мережі Internet, до міжнародних бібліографічних баз повнотекстових наукових публікацій медико-біологічного профілю (Medline, EMBASE, CINAHL, PASCAL, BOISIS, PubMed, ClinicalTrials.gov, Scopus, BioMedCentral, Pro Quest, Кокрейнівський центральний регістр контрольованих досліджень), через

бібліотеки OvidSP, набуття навиків роботи в наукометричних інформаційних системах Science Index, Google Scholar, Index Copernicus, РІНЦ.

Перспективним при вивченні хірургічних дисциплін є створення електронних підручників, зміст яких складається з текстової програми, ситуаційних задач і тестів, що дозволяє самостійно контролювати опановування навчальним матеріалом. Компактність та зручність використання на жорстких дисках полегшує пошук необхідної інформації за ключовими словами та є довідковим матеріалом. Електронні видання формуються у вигляді логічно зв'язаних інформаційних блоків, які у вигляді алгоритму відображають різні методи обстеження, етапи операції та індивідуалізацію лікувального процесу.

Впровадження мультимедійного супроводу лекційного курсу дозволяє програмно поєднувати текстове та візуальне зображення (фотознімки, діаграми, графіки, малюнки з комп'ютерною анімацією). Тому лекційний матеріал здобуває візуальну динамічність, переконливість та емоційність, що реалізує наочну інтерпретацію понять, процесів, законів, об'єктів за допомогою їх знакових моделей.

Висновки та перспективи подальших розробок

1. Обладнання модернізованих лекційних аудиторій аудіосистемами та відеосистемами, IP-камерами з дистанційним керуванням, мультимедійних комплексів, стаціонарних та мобільних мікрофонів, підключення до мережі Інтернет, інтерактивних панелей викладача, сенсорних керуючих пристроїв дозволить реалізувати інноваційні методики телепатичної та дистанційної освіти на основі телемедичних телекомунікаційних систем, дозволить успішно доповнити традиційні форми навчального процесу та забезпечити підвищення якості, зручності та престижності навчання.

Потребують подальшого розвитку технічні можливості для здійснення контакту в режимі on-line під час лекцій та практичних занять з будь-яким учбовим закладом країни та світу, участі в міжнародних конференціях чи симпозіумах, спостереження за ходом операцій у відомих закордонних клініках.

Список літератури

Інформаційні технології в навчальному процесі / М. Афанасьєв, Я. Ромашова // Вища школа.- 2010.- № 10.- С. 49-62.

Інформаційна освіта: теоретико-методологічні підходи / О. В. Матвієнко // Педагогіка і психологія. - 2010. - № 2 (67). - С. 88 - 96.

Комп'ютерна техніка та інформаційні технології / Козловський А. В., Паночишин Ю. М., Погріщук Б. В. - К. : Знання, 2011. - 463 с.

Про доцільність інтеграції освітніх ІТ-спеціальностей в єдине класифікаційне поле / Т. Морозова // Вища школа. - 2010. - № 11. - С. 26 - 36.

Саволюк С.И.

ПРИНЦИПЫ И ТЕХНОЛОГИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОГО ОБУЧАЮЩЕ-ИНФОРМАЦИОННОГО ПРОСТРАНСТВА

Резюме. *Анализируются существующие в современных условиях методологические и технические возможности для качественной трансформации традиционных обучающих средств информационно-коммуникационными методами в прогрессивные технологии образования, что позволит повысить эффективность и результативность медицинского образования в соответствии с требованиями и запросами современности и общества.*

Ключевые слова: *методы обучения, технологии коммуникации, информационное пространство.*

Savoluk S.I.

PRINCIPLES AND TECHNOLOGY INDEPENDENT WORK IN MODERN CONDITIONS INNOVATIVE EDUCATIONAL AND INFORMATIONAL SPACE

Summary. *The existing conditions in modern methodological and technical capabilities for qualitative transformation of traditional teaching methods, information and communication methods in advanced educational technologies, those will improve the efficiency and effectiveness of medical education according to the requirements and demands of modern society are analyzed.*

Key words: *teaching methods, communication technology, informational space.*

Стаття надійшла до редакції 12.06. 2014 р.

Саволюк Сергій Іванович - доктор медичних наук, доцент кафедри хірургії №2 Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 0432 67-07-15; savoluk@meta.ua

© Пилипонова В.В.

УДК: 37.016:616:378.096:616.31:378.4 (61)

Пилипонова В.В.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова, кафедра патофізіології (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

МЕТОДИ ПРОФІЛІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ВНМУ ІМ. М.І. ПИРОГОВА

Резюме. *У роботі висвітлені основні принципи нових методик навчального процесу, що впроваджуються на кафедрі патофізіології Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова для підвищення якості підготовки студентів стоматологічного факультету.*